

D E C I Z I E

09 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Tatiana Vieru, Galina Stratulat
Iurie Bejenaru, Svetlana Novac

examinînd recursul declarat de către Vilidniuc Tudor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Fiodor către Vilidniuc Tudor, Vilidniuc Paulina privind executarea obligațiilor contractuale de transmitere a unei rate din preț și cererea reconvențională depusă de reprezentantul lui Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina, Hadîrcă Eugeniu, către Munteanu Fiodor privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de Munteanu Fiodor, casată hotărîrea Judecătoriei Sîngerei din 01 iunie 2012 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care acțiunea inițială a fost admisă, iar cererea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La data de 01.06.2011, Munteanu Fiodor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina privind executarea obligațiilor contractuale de transmitere a unei rate din preț.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la data de 14.03.2011 au avut loc negocieri între părți cu privire la încheierea unui contract de vânzare-cumpărare a autocarului de model "PAZ 3205", anul producerii 1990, motor nr. 31491010060733, caroseria nr. 9005848, de culoare roșie, cu număr de înmatriculare UN AC 176. După ce au realizat toate acțiunile consimțite în prealabil, de către pîrît au fost notificate toate clauzele contractuale în formă scrisă. La fel, de comun acord, părțile au convenit, ca prețul contractului de vânzare-cumpărare să fie în valoare de 5300 euro. La data de 14.03.2011, pîrîtul a achitat doar o parte din prețul contractului nominalizat și anume 3000 euro, iar pentru cealaltă parte din prețul convenit, adică suma de 2300 euro, pîrîtul și-a luat angajamentul să achite în decurs de o lună și jumătate, adică pînă la data de 01.05.2011.

Ulterior, la 01.05.2011 a survenit data scadentă, pîrîtul însă s-a abținut de la executarea obligațiilor contractuale și anume, nu a achitat cealaltă rată din prețul contractului. Avînd drept scop soluționarea litigiului apărut pe cale amiabilă, reclamantul s-a adresat în repetate rînduri către pîrît (atît verbal, cît și în formă scrisă), ca ultimul să-și onoreze obligațiunile sale contractuale, la ce pîrîtul a refuzat.

Solicită reclamantul admiterea acțiunii, încasarea de la pîrîți datoria restantă în mărime de 2300 euro, dobînda de întîrziere – 27 euro, prejudiciul moral – 3000 lei și cheltuielile de judecată.

La 04.10.2011, de către reprezentantul pîrîților Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina, Hadîrcă Eugeniu, a fost înaintată o cerere reconvențională către Munteanu Fiodor privind rezoluțiunea contractului de vînzare-cumpărare.

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că la 14.03.2011 între Munteanu Fiodor și Vilidniuc Tudor a avut loc o înțelegere de vînzare-cumpărare a autocarului de model "PAZ 3205", anul producerii 1990, motor nr.31491010060733, caroseria nr.9005848, de culoare roșie, cu număr de înmatriculare UN AC 176, la prețul de 5300 euro.

Preventiv, a fost încheiat un antecontract prin care Munteanu Fiodor i-a transmis lui Vilidniuc Tudor autocarul, iar ultimul i-a dat 3000 euro, angajîndu-se pînă la 01.05.2011 să achite încă 2300 euro. Verbal părțile au convenit că pînă la 01.05.2011 să fie petrecută revizia tehnică a autobuzului, să fie perfectat contractul de vînzare-cumpărare și pașaportul tehnic pe numele lui Vilidniuc Tudor, deoarece la momentul încheierii contractului el era înregistrat pe numele parcului auto din Bălți. Peste 10 zile după predarea autobuzului era necesar de trecut revizia tehnică. Vilidniuc Tudor l-a informat despre aceasta pe Munteanu Fiodor, însă ultimul se eschiva de la aceasta, invocînd multiple motive neîntemeiate. Reieșind din situația creată, cunoscînd că autobuzul avea un viciu foarte însemnat, care de fapt în mod normal nu putea să permită efectuarea pozitivă a reviziei tehnice, Vilidniuc Tudor a refuzat să-i plătească lui Munteanu Fiodor restul sumei de 2300 euro, așteptînd ca ultimul să se prezinte pentru a clarifica situația. Faptul că autobuzul figura ca bun în gestiune în contractul de prestări servicii cu parcul auto din Bălți și care era în putere juridică, nu-i putea permite cumpărătorului să se folosească de acest bun. Lipsa reviziei tehnice avea aceleași urmări. Existența unui viciu ascuns la obiect îl făceau pe cumpărător să creadă că vînzătorul intenționat se eschivează de la trecerea reviziei tehnice. Mai mult ca atît, a invocat că toți tehnicienii din parcul auto știau despre viciu existent la autobuz. În cazul dat autobuzul nu putea și nu poate fi folosit după destinație.

Solicită rezoluțiunea tranzacției din 14.03.2011 și încasarea de la Munteanu Fiodor a sumei de 3000 euro, precum și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Sîngerei din 01 iunie 2012, acțiunea inițială a fost respinsă, ca neîntemeiată.

A fost admisă cererea reconvențională. Antecontractul de vînzare-cumpărare din 14.03.2011 încheiat între Munteanu Fiodor și Vilidniuc Tudor a fost rezoluționat, cu aducerea părților la poziția inițială. S-a încasat de la Munteanu Fiodor în beneficiul lui Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina a sumei de 3000

euro. S-a încasat de la Munteanu Fiodor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 642 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2013, a fost admis apelul declarat de Munteanu Fiodor. S-a casat hotărîrea Judecătoriei Sîngerei din 01 iunie 2012 și s-a emis o nouă hotărîre, prin care s-a admis acțiunea inițială depusă de Munteanu Fiodor. S-a încasat de la Vilidniuc Tudor în beneficiul lui Munteanu Fiodor suma de 2300 euro, dobînda de întârziere în sumă de 675,80 euro și cheltuielile de judecată în sumă de 6766 lei. Pretenția înaintată de Munteanu Fiodor privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă.

Cererea reconvențională depusă de Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Invocînd ilegalitatea acestei hotărîri, la 03.06.2013, Vilidniuc Tudor a declarat recurs, în termen legal, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, motivînd că conform prevederilor art.735 CC, o parte poate rezolvi contractul, dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. Astfel, invocă că autobuzul aparținea parcului auto din Bălți conform contractului de prestări servicii, astfel, cumpărătorul se află în imposibilitate de a se folosi de bun. La fel, lipsește revizia tehnică a autobuzului, care are aceleași urmări. Recurentul indică că actul juridic este nul, deoarece a fost încheiat de o persoană fără capacitate de exercițiu, adică Munteanu Fiodor la 14.03.2011 nu avea nici un drept la autocarul în litigiu. Susține că Munteanu Fiodor intenționa să vîndă prin înșelăciune un autobuz care nu-i aparținea, neavînd la el nici un drept și care avea și vicii ascunse, pe care le cunoștea cu certitudine, astfel, consideră că circumstanțele expuse atrag nulitatea contractului în baza art.228 CC.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanței.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel atacate, din următoarele considerente.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță a respins acțiunea înaintată de Munteanu Fiodor și a admis cererea reconvențională înaintată de Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina.

Pentru a emite soluția menționată, prima instanță a reținut că, Munteanu Fiodor nu este titular al dreptului, care poate pretinde la apărarea dreptului subiectiv, prin inițierea acțiunii civile în nume propriu. Deoarece conform datelor din Registrul de stat al transporturilor, cet.Beșliu Gheorghe este înscris în calitate de proprietar asupra autocarului de model PAZ 3205, astfel, acțiunea putea fi înaintată de către Munteanu Fiodor în numele și interesul lui Beșliu Gheorghe. Prin urmare, acțiunea înaintată de Munteanu Fiodor a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin probele administrate în cadrul examinării pricinii în cauză instanța a constatat că clauzele obligatorii stabilite prin Regulamentul cu privire la registrul de stat al transporturilor și Regulile de înmatriculare a mijloacelor de transport au fost neglijate și neexecutate din culpa gravă a vânzătorului Munteanu Fiodor, instanța a conchis că cererea reconvențională înaintată de Vilidniuc Tudor privind rezoluțiunea antecontractului din 14.03.2011 urmează a fi admisă, cu repunerea părților în situația inițială.

Instanța de apel a admis apelul declarat de Munteanu Fiodor, a casat hotărîrea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărîre privind admiterea acțiunii inițiale și respingerea cererii reconvenționale.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că Munteanu Fiodor în calitate de vânzător a acționat legal și și-a executat cu bună-credință obligațiunile asumate, cealaltă parte contractantă Vilidniuc Tudor, în calitate de cumpărător, nu și-a onorat integral obligațiunile în termenul convenit și astfel, urmează să-i transmită lui Munteanu Fiodor partea neachitată din prețul convenit și dobînda de întârziere în conformitate cu prevederile normative.

Verificînd argumentele recursului coroborat circumstanțelor de drept pe care este întemeiată decizia instanței de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a dat o apreciere corectă pretențiilor deduse judecății și circumstanțelor de fapt stabilite, adoptînd o hotărîre legală și întemeiată.

În justificarea concluziei enunțate, instanța de recurs invocă argumentele ce succed.

Astfel, s-a stabilit că, la 14.03.2011, între Munteanu Fiodor și Vilidniuc Tudor a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare a bunului mobil autocar de model PAZ 3205, anul producerii 1990, motor nr.31491010060733, caroseria nr.9005848, de culoare roșie, cu n/î UN AC 176, ceea ce se confirmă prin recipisa întocmită și semnată de părți (f.d.5).

De comun acord, părțile au convenit, ca prețul contractului de vânzare-cumpărare să fie în valoare de 5300 euro. Pîrîtul Vilidniuc Tudor a achitat la 14.03.2011 doar o parte din prețul contractului nominalizat și anume suma de 3000 euro, iar cealaltă parte din prețul convenit, adică suma de 2300 euro pîrîtul și-a luat angajamentul, ca în decurs de o lună și jumătate, adică pînă la data de 01.05.2011, să o achite integral. La fel, de către pîrît a fost menționat că își asumă răspunderea asupra autobuzului (f.d.5).

Ulterior, la 01.05.2011 a survenit data scadentă, pîrîtul însă s-a abținut de la executarea obligațiilor contractuale și anume, nu a achitat cealaltă rată din prețul contractului de vânzare-cumpărare, adică suma de 2300 euro. Avînd drept scop soluționarea litigiului apărut pe cale amiabilă, reclamantul Munteanu Fiodor s-a adresat către pîrîtul Vilidniuc Tudor, ca ultimul să-și onoreze obligațiunile sale contractuale, ceea ce se confirmă prin expedierea cererii prealabile, fiind recepționată de pîrîtul Vilidniuc Tudor, ca dovadă fiind avizele de recepție din 13.05.2011 și 16.05.2011 (f.d.11-12).

Conform prevederilor art.666 alin.(1) CC, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform prevederilor art.753 CC, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Incontestabil este faptul că în cazul dat sunt prezente elementele unui contract de vânzare-cumpărare, prin care Munteanu Fiodor a predat autocarul PAZ 3205 lui Vilidniuc Tudor, iar ultimul a preluat bunul și s-a obligat să achite suma de 5300 euro, dar a achitat numai 3000 euro.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de recurent că părțile au convenit pînă la 01.05.2011 să fie petrecută revizia tehnică a autocarului, care nu a fost executată și din cauza aceasta recurentul nu a achitat suma de 2300 euro, deoarece în recipisa din 14.03.2011 nu este indicată o astfel de clauză, ci dimpotrivă este mențiunea că Vilidniuc își i-a răspunderea asupra autobuzului (f.d.5).

Prin cererea reconvențională, Vilidniuc Tudor a solicitat rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare a autocarului „PAZ 3205” (f.d.32, verso).

Prin rezoluțiunea contractului se înțelege desființarea retroactivă a contractelor în cazul în care una din părți nu execută obligațiile contractuale.

Din materialele cauzei se atestă că Munteanu Fiodor a vîndut autocarul, iar Vilidniuc Tudor la cumpărat, bunul fiind predat cumpărătorului. Astfel, Munteanu Fiodor a executat obligația contractuală, pe cînd Vilidniuc Tudor nu a executat-o, neachitînd pe deplin prețul bunului cumpărat.

La fel, nu poate fi reținut argumentul recurentului că autocarul are un viciu ascuns, pretenția dată a început să fie înaintată de către Vilidniuc Tudor după depunerea acțiunii în judecată de către Munteanu Fiodor prin care se solicită încasarea a 2300 euro. Vilidniuc Tudor la procurarea bunului și-a asumat răspunderea asupra lui și nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că vânzătorul a tănuțit careva vicii la obiectul contractului.

Astfel, instanța de apel corect a respins cererea reconvențională înaintată de Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina, ca fiind neîntemeiată.

Prevederile art.619 CC stipulează că obligațiilor pecuniare li se aplică dobînzii pe perioada întîrzierii. Deoarece după intervenirea datei scadente de 01.05.2011 convenite între părți, Vilidniuc Tudor nu a executat obligațiile contractuale, adică nu a achitat suma de 2300 euro, instanța de apel corect a dispus admiterea solicitării privind încasarea dobînzii de întîrziere.

La fel, se remarcă că corect a fost respinsă cerința privind încasarea prejudiciului moral, deoarece reieșind din prevederile art.1422 CC, Munteanu Fiodor nu poate beneficia de recuperarea prejudiciului moral în speța dată.

Reieșind din cele expuse, Colegiul consideră că instanța de apel, prin stabilirea justă a circumstanțelor pricinii, aplicarea și interpretarea justă a normelor de drept material și procedural, corect au pronunțat soluția privind admiterea acțiunii înaintate de Munteanu Fiodor și respingerea cererii reconvenționale înaintate de Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina.

Prin urmare, ținând cont de faptul că, decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel atacată.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Vilidniuc Tudor.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 04 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Fiodor către Vilidniuc Tudor, Vilidniuc Paulina privind executarea obligațiilor contractuale de transmitere a unei rate din preț și cererea reconvențională depusă de reprezentantul lui Vilidniuc Tudor și Vilidniuc Paulina, Hadîrcă Eugeniu, către Munteanu Fiodor privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tatiana Vieru

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Svetlana Novac